

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Kā iesniegt lietu tiesā**

Kā iesniegt lietu tiesā

Nīderlande

1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Nē, ne vienmēr ir jāvēršas tiesā, lai atrisinātu strīdu. Dažos gadījumos var droši izmantot strīdu alternatīvas izšķiršanas iespējas, piemēram, mediāciju vai šķīrētietiesu.

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Jā, daudzos gadījumos ir, bet laika ierobežojums prasības celšanai tiesā ir atkarīgs no katras konkrētas lietas, un uz šo jautājumu nav iespējams sniegt vispārēju atbildi. Ja jums ir jautājumi, vislabāk sazināties ar juristu vai Juridiskās palīdzības dienestu [Juridisch loket](#).

3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?

Parasti atbildētājs tiek uzaicināts uz savas pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts tiesu.

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi, jūsu lieta ir jāiesniedz atbildētāja dzīvesvietai piekritīgajā rajona tiesā. Ja atbildētāja dzīvesvieta Nīderlandē nav zināma, jurisdikcija ir arī personas reālās uzturēšanās vietas tiesai. Tas nozīmē, ka jums būs jānoskaidro, kādā adresē un kādā Nīderlandes pašvaldībā atbildētājs dzīvo. Tiklīdz šī informācija ir zināma, jūs varat skatīt Likumu par tiesu klasifikāciju [Wet op de rechterlijke indeling](#), lai noskaidrotu, kurā tiesu rajonā atrodas personas dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta. Pamatojoties uz to, ir iespējams noteikt rajona tiesu, kurā lieta jāiesniedz.

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvēršas, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Atbilde uz šo jautājumu ir sniegta iepriekšējā jautājumā. Ja vēlaties iegūt plašāku informāciju, lai noteiktu, kurā tiesā lieta jāiesniedz, lūdzam skatīt tīmekļa vietni [De Rechtspraak](#), kurā sniegta skaidrojums par Nīderlandes tiesu sistēmu.

6 Vai es pats(-i) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Nīderlandē darbojas tiesiskais princips, kas nosaka, ka pusēm civillietās un komercietās ir nepieciešams advokāts. Šajā ziņā nav nozīmes, vai tiesvedība ir uzsākta ar tiesas pavēsti, pieteikumu vai saīsināto procesu, vai arī tā ir procedūra pagaidu pasākumu noteikšanai vai, piemēram, procedūra, kurā spriedums pieņemts aizmuguriski saistībā ar neierašanos tiesā.

Izņēmumu piemēro tikai prasībām līdz EUR 25 000 vai prasībām ar nenoteiktu vērtību, ja ir skaidri zināms, ka tā nepārsniedz EUR 25 000. Šādos gadījumos jurisdikcija ir iecirkņa tiesai (*kantonrechter*) un puses var izvēlēties tiesvedībā pārstāvēt sevi pašas. Iecirkņa tiesu kompetencē arī ir lietas, kas saistītas ar darba tiesībām, nomu, patērētāju tiesībām un patēriņa kredītiem. Šajos gadījumos prasības monetārajai vērtībai nav nozīmes. Vēl citi jautājumi, ko skata iecirkņa tiesas, ir administratīvās lietas, lietas par aizbildnību, aizgādību un mantojuma atraidīšanu vai pieņemšanu.

Papildu informācija par to, vai ir nepieciešams iesaistīt advokātu, ir atrodamā [šeit](#).

7 Tieši pie kā man jāvēršas, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Rakstiskie dokumenti, ar kuriem var sākt tiesvedību, ir jāiesniedz kompetentās tiesas kancelejā. Šajā gadījumā jāņem vērā, ka ir atšķirība starp tiesvedību, kas uzsākta ar tiesas pavēsti, un tiesvedību, kas uzsākta ar pieteikumu. Tiesvedībā, kas uzsākta ar tiesas pavēsti, tiesas pavēste vispirms tiek izsniegta atbildētājam un pēc tam reģistrēta kancelejā. Abas darbības ir jāveic tiesu izpildītājam. Pēc tam tiesvedība tiek virzīta caur lietu sarakstu (lietu saraksts vienā tiesas sēdē). Tiesvedībā, kas uzsākta ar pieteikumu, pieteikums tiek iesniegts tieši kancelejā, un arī turpmākā procedūra notiek caur kompetentās tiesas kanceleju. Sk. arī sadaļu "Dokumentu iesniegšana".

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Nīderlandē oficiālā tiesvedības valoda ir nīderlandiešu. Tas nozīmē, ka tiesas pavēstei vai (rakstveida) pieteikumam, ar ko tiek uzsākta tiesvedība, ir jābūt nīderlandiešu valodā. Izņēmuma kārtā procesuālos dokumentus lietās, kas tiek izskatītas Frīzlandes tiesās, var izstrādāt frīzu valodā.

Dokumentus rajona tiesas kancelejā var iesniegt arī pa faksu. Pa faksu sūtīti dokumenti, kas saņemti kancelejā pirms plkst. 00.00 pēdējā dienā, tiek uzskatīti par iesniegtiem noteiktajā termiņā. Šim noteikumam ir izņēmums: netiek pieņemti pa faksu sūtīti pieteikumi ģimenes lietās. Dokumentus nevar iesniegt pa e-pastu.

9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas īpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi īpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?

Tiesvedība, kas uzsākta ar tiesas pavēsti

Tiesvedībā, kas uzsākta ar tiesas pavēsti, tiesu izpildītājs vispirms izsniedz tiesas pavēsti atbildētājam un pēc tam reģistrē to tiesas kancelejā. Pavēstē ir jāiekļauj prasītāja vārds/nosaukums, kāda ir prasība, atbildētāja vārds/nosaukums, prasības pamatojums un pamatojošie dokumenti, kurus prasītājs ir iesniedzis, lai pamatotu prasību. Pavēstē ir norādīts arī tiesas sēdes datums un tiesa, kurā notiks lietas izskatīšana.

Lietā ir jāiekļauj šādi dokumenti:

oriģinālā tiesas pavēste – ja nepieciešams: labota tiesas pavēste un pilnvarojums atbilstoši Civilprocesa kodeksa 117. pantam (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*);

ja tiesas pavēste ir jāizsniedz ārvalstīs, oriģinālie dokumenti, kas apliecina, ka tas izdarīts pareizi;

apliecinājums par valsts finansētu juridisko palīdzību vai izziņa par ienākumiem, vai valsts finansētas juridiskās palīdzības pieteikuma vai izziņas par ienākumiem kopija;

atbildētāja dzīvesvietas izvēles apliecinājums;

lietiskie pierādījumi (dokumenti), kas jāsniedz tiesvedības laikā;

paziņojums par to, vai pirms tiesvedības ir notikusi mediācija, turklāt turpmāk minētajos gadījumos jāiesniedz arī šādi dokumenti:

ja prasība ir par izdevumu atlīdzināšanu saistībā ar aresta uzlikšanu īpašumam, aresta uzlikšanas dokumentu kopija;

lietas nodošanas gadījumā nodošanas lēmums un līdz nodošanai lietā iekļautie dokumenti;

ja tiesas pavēste ir jāpublicē vai jātulko svešvalodā, dokumenti, kas apliecina šīs darbības.

Tiesvedība, kas uzsākta ar pieteikumu

Tiesvedībā, kas uzsākta ar pieteikumu, pieteikums tiek iesniegts tieši kancelejā, un arī turpmākā procedūra notiek caur kompetentās tiesas kanceleju.

Lietā ir jāiekļauj šādi dokumenti:

pieteikuma iesniedzēja vārds, uzvārds un dzīvesvieta vai, ja pieteikuma iesniedzēja deklarētā dzīvesvieta nav Nīderlandē, vieta, kurā pieteikuma iesniedzējs uzturas;

katra atbildētāja un ieinteresētās personas vārds, uzvārds un dzīvesvieta vai, ja attiecīgo personu deklarētā dzīvesvieta nav Nīderlandē, vieta, kurā šīs personas uzturas, ciktāl pieteikuma iesniedzējam šī informācija ir zināma;

skaidrs pieteikuma apraksts un tā pamatojums, tostarp tiesas jurisdikcijas pamatojums;

lietai piesaistītā advokāta vārds, uzvārds un tālruna numurs;

lietās, kas attiecas uz mantojumu, pieteikumā arī jānorāda mirušās personas pēdējā dzīvesvieta vai iemesls, kādēļ nav iespējams sniegt šo informāciju.

Jebkurai pusei, kura tiesas pavēstē, rakstveida paziņojumā vai pārskatā atsaucas uz kādu dokumentu, ir jāpievieno attiecīgā dokumenta kopija.

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Tiesas nodevas ir jāmaksā tad, sniedzot prasību tiesā. To apmērs ir atkarīgs no strīda būtības un prasījuma apmēra. Praksē bieži vien advokāts samaksās šo summu un pēc tam iekasēs to no jums. Ja tiesvedības laikā ir jāpieaicina eksperts (piemēram, revidents, medicīnas eksperts vai tehniskais eksperts), tiesa beigās liks segt attiecīgos izdevumus zaudējušajai pusei, ja vien tā nelemj citādi (piemēram, ģimenes lietās, kurās izdevumus parasti sedz puse, kura tās ir radījusi). Tas pats attiecas uz izdevumiem par lieciniekiem vai citiem pierādījumu veidiem.

Advokāti pieprasa samaksu par savu darbu, pamatojoties uz stundas likmi (*ar/bez PVN*), ja vien pusei nav tiesību uz subsidētu juridisko palīdzību (sk. arī 11. jautājumu). Advokātu atlīdzība Nīderlandē principā nav fiksēta. Par šo tēmu ir ieteicams laikus iegūt informāciju no advokāta, kurš jūs pārstāv, vai Nīderlandes Advokātu apvienība [Nederlandse orde van Advocaten](#). Lielākā daļa advokātu pieprasa avansu, tad pieprasa maksu par sniegtajiem pakalpojumiem tiesvedības ietvaros un beigās izsniedz galīgo rēķinu.

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

Nīderlandē ir iespēja saņemt subsidētu juridisko palīdzību. Dažos gadījumos var saņemt pabalstu, lai segtu juridiskās palīdzības izmaksas tiesvedības laikā. Ja jūs nevarat atļauties pilnībā segt izdevumus par advokāta pakalpojumiem, tad, ievērojot konkrētus nosacījumus, jūs varat saņemt pabalstu izmaksu segšanai par juridisko palīdzību. Juridiskās palīdzības padome (*Raad voor rechtsbijstand*) tad sedz daļu izdevumu par advokātu, un jums būs jāmaksā tikai noteikta daļa – atkarībā no jūsu finansiālā stāvokļa. Pieteikumu Juridiskās palīdzības padomē iesniedz advokāts. Papildu informācija par subsidētu juridisko palīdzību ir pieejama Juridiskās palīdzības padomes tīmekļa vietnē [Raad voor rechtsbijstand](#).

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

Ja tiesvedība tiek uzsākta ar tiesas pavēsti, lieta atrodas izskatīšanā no brīža, kad tiesas izpildītājs tiesas pavēsti ir izsniedzis atbildētajam. Prasītājs iesniedz tiesas pavēsti kancelejā ne vēlāk kā dienā, kad kanceleja tiek atvērta pirms tiesas pavēstē norādītā lietas datuma (tiesas sēdes plānotā datuma). Lietvedis ievada lietu viena tiesneša nodaļas lietu sarakstā.

Ja tiesvedība tiek uzsākta ar pieteikumu, tiek uzskatīts, ka lieta ir izskatīšanā, kad pieteikums ir iesniegts kancelejā.

Parasti netiek nosūtīts apstiprinājums par to, ka lieta ir iesniegta. Ja lieta tiek uzsākta ar tiesas pavēsti un pavēstē ir trūkumi, prasītājam dažos gadījumos tiek dota iespēja novērst trūkumus. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad procedūra ir uzsākta ar pieteikumu. Taču kancelejai nav pienākums piedāvāt šādu iespēju.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Tiesas kanceleja nevar nekavējoties sniegt precīzu informāciju par tiesvedības grafiku, un tas nav iespējams arī tiesvedības sākumā. Protams, jūs informēs par to, kad paredzēta jūsu lietas izskatīšana. Abas puses saņems uzaicinājumu piedalīties tiesas sēdē konkrētā laikā un vietā.

Lapa atjaunināta: 10/05/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.